

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

**Закључак о одбацивању Захтјева
привредних субјеката Ледо д.д. за производњу и промет сладоледа и смрзнуте хране, 10000
Загреб, Република Хрватска и Mars South Central Europa GmbH, 2460 Bruck an der Leitha,
Република Аустрија за појединачно изузеће Уговора о дистрибуцији од забране**

**Сарајево
март 2016. године**

Број: 02-26-4-02-20-III/16
Сарајево, 30.03. 2016. године

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине је на основу чл. 25. и 42. став (2), а у вези са чланом 4. став (1), чланом 5. и чланом 42. став (2) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) у поступку покренутом по Захтјеву за појединачно изузеће Уговора о дистрибуцији од забране поднесен од стране привредних субјеката Ледо д.д. за производњу и промет сладоледа и смрзнуте хране, ул Чавићева 1 а, 10000 Загреб, Република Хрватска и Mars South Central Europa GmbH, 20 Industriestraße, 2460 Bruck an der Leitha, Република Аустрија, путем адвоката Владимира Маркуша, Српска 2, 78000 Бања Лука и адвоката Нихада Сијерчића, Фра Анђела Звиздовића 1, ВС UNITIC, Tower Б/II, 71000 Сарајево, запримљеном дана 08.01.2016. године под бројем: 02-26-4-02-III/16, на 125. (стотинудвадесетпетој) сједници одржаној дана 30.03.2016. године донио је

ЗАКЉУЧАК **о одбацивању захтјева**

1. Одбацује се Захтјев привредних субјеката Ледо д.д. за производњу и промет сладоледа и смрзнуте хране, 10000 Загреб, Република Хрватска и Mars South Central Europa GmbH, 2460 Bruck an der Leitha, Република Аустрија за појединачно изузеће Уговора о дистрибуцији од забране ради непостојања услова за покретање поступка.
2. Овај Закључак биће објављен у «Службеном гласнику БиХ», службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) је дана 08.01.2016. године запримио Захтјев за доношење одлуке којом се одобрава појединачно изузеће Уговора о дистрибуцији од забране број: 02-26-4-02-III/16 (у даљем тексту: Захтјев) поднесен од стране привредних субјеката Ледо д.д. за производњу и промет сладоледа и смрзнуте хране, ул Чавићева 1 а, 10000 Загреб, Република Хрватска и Mars South Central Europa GmbH, 20 Industriestraße, 2460 Bruck an der Leitha, Република Аустрија, (у даљем тексту: Подносиоци захтјева или Ледо и Марс) путем адвоката Владимира Маркуша, Српска 2, 78000 Бања Лука (који заступа привредни субјекат Ледо) и адвоката Нихада Сијерчића, Фра Анђела Звиздовића 1 ВС UNITIC, Tower Б/II, 71000 Сарајево (који заступа привредни субјекат Марс) на основу члана 27. Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон).

Подносиоци захтјева су Захтјев самоиницијативно допунили дана 12.01.2016. године поднеском број: 02-26-4-02-1-III/16, дана 22.01.2016. године поднеском број: 02-26-4-02-2-III/16, дана 26.01.2016. године поднеском број: 02-26-4-02-4-III/16 и 26.01.2016. године поднеском број: 02-26-4-02-5-III/16.

Молба за одржавањем састанка ради увида у предмет и консултација са надлежним вијећником и службеним лицем запримљена је дана 26.01.2016 под бројем: 02-26-4-02-3-III/16, односно дана 27.01.2016. године под бројем: 02-26-4-02-6-III/16.

Након увида у достављену документацију, Конкуренцијски савјет је утврдио да иста није потпуна и комплетна.

Конкуренцијски савјет је тако дана 15.02.2016. године под бројем: 02-26-4-02-7-П/16 као и поднеском број: 02-26-4-02-8-П/16 упутио Захтјев за допуну предметног Захтјева. Привредни субјекат Ледо је тражено доставио дана 24.02.2016. године поднеском запримљеним под бројем: 02-26-4-02-9-П/16. Истог дана тражено је доставио и привредни субјекат Марс поднеском запримљеним под бројем: 02-26-4-02-10-П/16.

Привредни субјекат Ледо је доставио допуну Захтјева затим дана 25. 02.2016. године поднеском број: 02-26-4-02-11-П/16, дана 07.03.2016. године поднеском број: 02-26-4-02-12-П/16 и дана 14.03.2016. године поднеском број: 02-26-4-02-14-П/16 док је адвокат Сијерчић у име привредног субјекта Марс допуну доставио дана 10.03.2016. године поднеском број: 02-26-4-02-13-П/16 те дана 15.03.2016. године поднеском број: 02-26-4-02-15-П/16 и 02-26-4-02-16-П/16.

Конкуренцијски савјет је на основу члана 29. став (3) Закона о конкуренцији (“Службени гласник БиХ”, бр. 48/05, 76/07 и 80/09) дана 28.03.2016. године под бројем: 02-26-4-02-17-П/16 Подносиоцима захтјева издао Потврду о пријему уредног и комплетног Захтјева за изузеће.

1. Учесници споразума

Учесници споразума су привредни субјекти Ледо д.д. ул Чавићева 1 а, 10000 Загреб, Република Хрватска и Mars South Central Europa GmbH, 20 Industriestraße, 2460 Bruck an der Leitha , Република Аустрија.

1.1. Ледо д.д.

Привредни субјекат Ледо д.д. ул Чавићева 1 а, 10000 Загреб, Република Хрватска регистрован је у Судском регистру под бројем регистрације МБС: 080002964.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта Ледо је, између осталог, производња сладоледа.

Привредни субјекат Ледо је дио је Агрокор групе којом руководи привредни субјекат Агрокор д.д., Трг Дражена Петровића 3, 10000 Загреб који је регистрован у Судском регистру под бројем регистрације МБС: 080020970. Једна је од највећих компанија у Југоисточној Европи чија је примарна дјелатност дистрибуција и малопродаја хране и пића. Присутна је у региону Југоисточне Европе, укључујући Хрватску, Србију, Босну и Херцеговину, Црну Гору и Мађарску.

Своје пословање Агрокор група дијели на 4 сегмента и то: пољопривреду, производњу, логистику и дистрибуцију и малопродају.

Власничку структуру привредног субјекта Агрокор на дан 03. новембра 2015. године чине Adria Group Holding B.V. са 95,52%м Загребачка банка д.д./Европска банка за обнову и развој 2,07%, Загребачка банка д.д./скрбнички рачун са 0,82% , Агрокор д.д. са 0,82% и г. Ивица Тодорић са 0,76%.

1.1.1. Повезана друштва привредног субјекта Агрокор групе у Босни и Херцеговини

Привредни субјекат Агрокор је на тржишту Босне и Херцеговине присутан путем сљедећих привредних субјеката и то:

- Конзум д.о.о. Сарајево, Рајловачка бб, Сарајево чија је основа регистрована дјелатност трговина на велико храном, пићем и дуванским производима,

- Меркатор БХ д.о.о. Сарајево, Блажуј бб, Сарајево чија је основа регистрована дјелатност, између осталог, трговина на велико и мало;
- Ледо д.о.о. Читлук, Индустијска зона Тронежа бб, Читлук, чија је основа регистрована дјелатност производња и промет сладоледа и смрзнуте хране, који је у 100% власништву привредног субјекта Ледо д.д. Загреб;
- Сарајевски кисељак д.д. Кисељак, Краљице мира 7, Кисељак, чија је основа регистрована дјелатност производња освјежавајућих пића, производња минералне воде и других флашираних вода (чији је највећи дионичар привредни субјекат Јамница д.д. Загреб са 99,86% дионица),
- Амбалажни сервис БиХ д.о.о. Вогошћа, Игманска бб, Вогошћа, чија је основа регистрована дјелатност производња валовитог папира и картона те амбалаже од папира и картона,
- Дистрибутивни центар - ТПДЦ „САРАЈЕВО“ д.д. Сарајево, Рајловачка бб, Сарајево, чија је основа регистрована дјелатност неспецијализирана трговина на велико храном, пићима и дуванским производима (чији су највећи дионичари привредни субјекти Агрокор Концерн д.д. Загреб, Хрватска са 51,00% дионица, ЗИФ „БИГ- Инвестициона група“ д.д. Сарајево са 25,00% дионица, ЗИФ“ПРОФ.ПЛУС“ д.д. Сарајево са 6.95% дионица),
- Супер Картица д.о.о. Сарајево, Ложионичка 16, 71 000 Сарајево која је у 100% власништву привредног субјекта Конзум д.о.о. Сарајево;
- ИНИТ д.д. Сарајево, Рајловачка б.б. Сарајево, чија је основа регистрована дјелатност обрада података, услуге хостинга и дјелатности повезане с њима (чији је највећи дионичар привредни субјекат Агрокор Концерн д.д. Загреб, Хрватска са 67.0022% дионица)
- Тисак д.о.о. Зеница, Јалијски пут 6, Зеница, који у 2015. години (..)*¹;
- Звјезда д.о.о. Сарајево, Рајловачка бб, Сарајево, која је у власништву привредног субјекта Звјезда д.д. Загреб, а чија је основна регистрована дјелатност трговина на велико млијеком, млијечним производима, јајима, јестивим уљима и мастима;
- ПИК БХ д.о.о. Лакташи, Светосавска улица бб, Лакташи, која је у власништву привредног субјекта ПИК Врбовец д.д. за производњу и промет меса и месних прерађевина, Врбовец, а чија је основна регистрована дјелатност, између осталог, узгој животиња;
- Агрокор д.о.о. Груде, Краља Томислава 27, Груде, чија је основна регистрована дјелатност трговина и производња прехранбених производа, који је у 100% власништву привредног субјекта Сарајевски кисељак д.д. Кисељак и
- ПИК Врбовец д.о.о. Лукавац, ул. Вељка Лукића 22, Лукавац који у 2014. години (..)

Рјешењем број 065-0-Рег-13-003770 Општинског суда у Сарајеву привредни субјекат ПИК Врбовец БХ д.о.о. Сарајево, Рајловачка бб, Сарајево обрисан је из судског регистра.

1.2. Mars South Central Europe GmbH

Привредни субјекат Mars South Central Europe GmbH , 20 Industriestraße, 2460 Bruck an der Leitha , Република Аустрија основан је у Покрајинском суду у Корнојбургу под матичним бројем ФН: 314720 з. Дио је међународне групе компанија чија је матична компанија Mars Incorporated, а која је присутна у преко 74 државе. Шест главних пословних јединица привредног субјекта Марс су брига о кућним љубимцима (брендови Whiskkas, Royal Canin итд), чоколаде (брендови Snickers, Mars, Twix, M&M итд), храна (Uncle Ben's итд), кондиторски производи (брендови Orbit, Skittles итд), пиће и symbioscience (инкубатор за развој и комерцијалну експлоатацију производа Марс).

¹ (..)*подаци представљају пословну тајну

На подручју Босне и Херцеговине привредни субјекат Марс је активан у велепродаји чоколада, кондиторских производа и производа за кућне љубимце, преко представништва и локалних дистрибутера. (..)

На основу Увјерења број УП-И-02-1-19-17/16 издато од стране Министарства вањске трговине и економских односа Босне и Херцеговине Wrigley д.о.о. Леталишка цеста 29а, Љубљана, Република Словенија регистровала је своје представништво у Босни и Херцеговини Рјешењем број 02-1-1532203 од 29.01.2003. године које је заведено под бројем: 107/03 са сједиштем на адреси Џемала Биједића бр. 166 а.

2. Релевантно тржиште

Подносиоци захтјева у Захтјеву као релевантно тржиште за потребу оцјене предметног Уговора наводе *велепродају и дистрибуцију индустријског сладоледа* које се може сегментирати даље на тржиште велепродаје и дистрибуције индустријског импулсног сладоледа и индустријског породичног сладоледа.

Сладоледи се разликују и према начину паковања, мјесту продаје и мјесту конзумације. Према мјесту и начину производње и конзумације могу се разликовати двије врсте сладоледа и то занатски сладолед (производи се и продаје у знатно мањим количинама и конзумира у објектима типа сластичарне) и индустријски сладолед (који се производи и продаје у великим количинама).

Импулсни сладоледи су они који се складиште у расхладним уређајима близу улаза у малопродајни објект те је сваки комад појединачно пакован у властитом омоту (штапић, корнет или пластична чаша), породични сладоледи укључују и већа паковања која садрже већи број комада сладоледа у различитим појединачним паковањима, а који се складишти у расхладним витринама те се конзумира ван мјеста продаје те угоститељски сладолед који се по правилу али не искључиво конзумира од стране крајњих потрошача у склопу угоститељских услуга које се пружају у угоститељским објектима.

Привредни субјекат Ледо ће путем привредног субјекта Ледо БиХ бити велепродавац – дистрибутер индустријског сладоледа привредног субјекта Марс те ће се у уговорном односу појављивати на велепродајном нивоу. (..).

Изузев привредног субјекта Марс остали учесници своје производе пласирају на тржиште потрошачима путем властите, односно брендиране дистрибутивне инфраструктуре (фрижидери) те се стога дистрибутивни ниво тржишта може анализирати заједно са велепродајом.

Релевантно географско тржиште је одређено као тржиште Босне и Херцеговине.

Стога је тржиште у предметном Захтјеву оцјењено као тржиште *велепродаје и дистрибуције индустријског сладоледа* које се може сегментирати даље на *тржиште индустријског импулсног сладоледа и тржиште индустријског породичног сладоледа на подручју Босне и Херцеговине*.

(..)

(..)

(..)

3. Уговор о дистрибуцији

Уговор о дистрибуцији је потписан дана 18.01.2016. године и достављен у прилогу поднеска број: 02-26-4-02-П/16 од 26.01.2016. године.

Предмет Уговора о дистрибуцији се односи на именовање привредног субјекта Ледо заједно са повезаним привредним субјектима као дистрибутера Марсових производа (..).

На основу Уговора привредни субјекат Ледо је стекао право продаје и дистрибуције Марс сладоледа. (..).

(..)

(..)

Предмет и циљ Уговора је дистрибуција производа по основу кога се уређују односи произвођача и дистрибутера. (..).

(..)

Уговор о дистрибуцији је претежно вертикални уговор и специфичности Уговора се огледају у односу привредних субјеката Ледо и Марс, а који постоји на два нивоа.

Први ниво односа јесте вертикални (..) док је други ниво хоризонтални обзиром да су оба привредна субјекта произвођачи сладоледа и конкуренти на тржишту производње сладоледа у Босни и Херцеговини.

(..)

(..)

Циљ Уговора је побољшање доступности и продаје сладоледа привредног субјекта Марс кроз организовани канал дистрибуције као и значајно повећање видљивости и доступности производа док за привредни субјекат Ледо Уговор представља прилику да прошири свој асортиман производа брендираним сладоледом премиум квалитете, као и да боље искористи постојеће дистрибутивне и оперативне капацитете.

Подносиоци захтјева имајући у виду напријед наведено у Захтјеву, између осталог, даље наводе и:

- да предметни Уговор шири палету сладолед производа који се нуде потрошачима у Босни и Херцеговини; омогућава значајно смањење трошкова и унапређење дистрибуције производа, која се односе на логистичке, оперативне, транспортне и складишне активности везане за пласман релевантних производа; доноси значајне предности економије обима, потпуног кориштења производних и транспортних капацитета те ефикасно одржава хладни ланац складиштења и превоза; омогућава побољшано праћење и анализу дугорочних трендова, развоја и захтјева локалног тржишта сладоледа; може имати јасне позитивне проконкурентијске ефекте који доводе до непосредних користи за потрошаче кроз ефекте на цијене (очекује се да ће цијене остати на сличном или истом нивоу или ће потенцијално бити у одређеној мјери снижене у односу на тренутну ситуацију), ефекте на квалитет (кроз понуду контролисаних, квалитетних и безбједних производа) те увођење иновација/проширивања могућности избора;
- (..) Марс сладоледи се уводе на бх тржиште на организовани начин чиме се унапрјеђује промет и шири доступни асортиман производа сладоледа; наведени

Уговор значајно доприноси унапређењу дистрибуције релевантног производа унутар Босне и Херцеговине, у складу са чланом 4. став (3) Закона о конкуренцији;

- да је привредни субјекат Ледо лидер на тржишту са богатом и дугом историјом производње и продаје сладоледа те развијеном мрежом дистрибуције; посједује капацитете за квалитетну, ефикасну и распрострањену дистрибуцију широм Босне и Херцеговине чиме може довести до унапређења приступа релевантног производа потрошачима;
- (..);
- (..);
- да Уговор не представља рестриктиван споразум имајући у виду да Уговор нема одредбе које би омогућиле утврђивање цијена или фиксирале цијене у даљој продаји, (..) као и да
- (..).

4. Утврђено чињенично стање и оцјена доказа

Члан 4. став (1) Закона одређује да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прећутни договори привредних субјеката као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и последицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на:

- a) директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услова;
- b) ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања;
- c) подјелу тржишта или извора снабдјевања;
- d) примјену различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију;
- e) закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези са предметним послом.

Члан 5. Закона одређује да Конкурентијски савјет, на захтјев једне или више странака у споразуму може донијети рјешење о појединачном изузећу од забране споразума из члана 4. став (1) овог Закона, ако споразум испуњава услове из члана 4. став (3) Закона. Члан 41. став (1) под б) Закона прописује да је Конкурентијски савјет након доношења закључка о покретању поступка дужан донијети коначно рјешење у року од 3 мјесеца за утврђивање појединачног изузећа из члана 5. Закона.

Анализом предметног Уговора и достављене документације уз Захтјев Конкурентијски савјет је оцијенио да нису испуњени услови да Уговор о дистрибуцији представља забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) Закона. Исти не садржи рестриктивне одредбе у смислу одредби Закона те се не може сматрати забрањеним споразумом који за последицу има спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције. Самим тим, обзиром да се у предметном случају не ради о забрањеном споразуму Уговор не може ни бити ни изузет у складу са одредбама члана 5. Закона. Конкурентијски савјет стога одбацује захтјев Подносиоца захтјева за доношење одлуке којом се одобрава појединачно изузеће Уговора о дистрибуцији од забране ради непостојања услова за покретање поступка.

Након сагледавања свих релевантних чињеница и доказа, Конкурентијски савјет је одлучио као у диспозитиву овог Закључка.

Поука о правном лијеку

Овај Закључак је коначан и против истог није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Закључка.

Предсједница

мр. Аријана Регода - Дражић